

Arbeidsongevallen

Hoe voorkomen? Wat als ze toch gebeuren?

INHOUD

Arbeidsongevallen blijven een probleem	4
Hoe arbeidsongevallen voorkomen	6
1. Een globaal preventiebeleid	6
2. De organisatie van de eerste hulp	6
3. Maatregelen bij elk ongeval op de werkplek	7
3.1. De beperkte afvaardiging	7
3.2. Het onderzoek van een arbeidsongeval	9
3.3. Onderzoekresultaten en ongevallensteekkaarten	10
4. Herhaling van ernstige ongevallen voorkomen	12
4.1. Ernstige arbeidsongevallen	12
4.2. Eerste maatregelen	13
4.3. Het onderzoek van het ongeval	15
4.4. Over welke werkgever en over welke dienst gaat het?	15
4.5. De deskundige	16
4.6. Het omstandig verslag	16
4.7. Het voorlopig verslag	17
4.8. Enkele aandachtspunten voor de afgevaardigden in het Comité PB	18
5. De opvolging van arbeidsongevallen in het Comité PB	20
5.1. Het Comité PB en de analyse van arbeidsongevallen	20
5.2. Aandachtspunten voor het Comité PB bij de opvolging	20

Wat als arbeidsongevallen toch gebeuren

1. Wat is een arbeidsongeval?	21
2. Ben je verzekerd wanneer je een arbeidsongeval hebt?	21
3. Wat moet je doen wanneer je slachtoffer wordt van een arbeidsongeval?	21
4. Wat te doen als je werkgever het arbeidsongeval niet aangeeft ?	22
5. Wat moet je doen bij een arbeidsongeval op de openbare weg?	24
6. Word je ook vergoed voor ongevallen op de werkweg?	24
7. Moet je bewijsmateriaal aanbrengen van het arbeidsongeval?	25
8. Wat kan de verzekeraar beslissen, met welke gevolgen ?	25
9. Op welke uitkering heb je recht bij een arbeidsongeval?	26
9.1. De terugbetaling van de door het ongeval genoodzaakte gezondheidszorg	26
9.2. De vergoeding wegens arbeidsongeschiktheid	26
9.3. De vergoeding bij overlijden	27
9.4. Andere gedekte kosten	27
10. Kan de verzekeraar je voorstellen om het werk te hervatten?	27
11. Hoe wordt de vergoeding bij blijvende ongeschiktheid vastgelegd?	28
12. Samengevat: belangrijke tips voor slachtoffers en getuigen	28
12.1. Je bent slachtoffer van een arbeidsongeval: wat te doen?	28
12.2. Je bent getuige van een arbeidsongeval: wat te doen?	28

Contactgegevens **29**

Bijlagen

Bijlage 1. Wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk	30
Bijlage 2. Codex Welzijn op het werk, Boek I, titel 6 – Maatregelen in geval van arbeidsongeval	34

Memo **43**

Arbeidsongevallen blijven een probleem

In 2016 waren er in België 123 arbeidsongevallen met dodelijke afloop. Dat betekent gemiddeld meer dan één overlijden per twee werkdagen! En dan tellen we de 92 personen per dag die in 2016 een blijvende handicap opliepen door een arbeidsongeval nog niet mee. Ondanks de technische vooruitgang en de betere preventie blijft het risico op een ongeval op de werkplek te hoog.

Statistieken van het Federaal Agentschap voor Beroepsrisico's (Fedris) tonen aan dat in 2016 de werkgevers in de privé-sector 142.229 arbeidsongevallen meldden aan hun verzekeraar. 108 ongevallen hadden de dood tot gevolg, 14.554 ongevallen veroorzaakten een blijvende arbeidsongeschiktheid, 68.017 een tijdelijke ongeschiktheid en 59.550 hadden geen verdere gevolgen. Deze cijfers zijn voorlopig. Ze wijzigen naarmate de verzekeraars over vollediger gegevens gaan beschikken en de medische follow-ups duidelijker worden.

Als je de cijfers van de openbare sector bij die van de privé-sector voegt, kom je uit op een totaal aantal arbeidsongevallen van 193.004 (bijna 1000 per werkdag), waarvan 32.131 op de weg naar en van het werk.

Te weinig aangiften

Dat aantal is te laag geschat, want vele lichte arbeidsongevallen worden niet aangegeven bij de verzekeringsmaatschappijen. Werkgevers geven er de voorkeur aan lichte arbeidsongevallen zelf af te handelen. Zo vermijden ze administratieve rompslomp en een verhoging van de verzekeringspremie. Een groot aantal van de grotere bedrijven neemt via hun eigen medische dienst de door een arbeidsongeval veroorzaakte schade zelf ten laste.

Sinds 2013 moeten bepaalde lichte arbeidsongevallen trouwens niet langer worden aangegeven bij de verzekering. Een opname in het EHBO-register volstaat in dat geval.

Voor sommige ondernemingen kan een laag percentage arbeidsongevallen doorslaggevend zijn bij het verkrijgen of behouden van een veiligheidsattest. Er zijn zelfs bedrijven die premies toekennen aan ploegen of afdelingen waarin geen enkel arbeidsongeval werd opgetekend.

Te veel ernstige ongevallen

Het is veel moeilijker om ernstige ongevallen weg te moffelen. De officiële statistieken maken duidelijk dat het aantal lichte ongevallen (met een tijdelijke arbeidsongeschiktheid tot gevolg) meer dan gemiddeld is afgenomen. Het aantal lichte arbeidsongevallen is gedaald met bijna twee derden sinds 1985, terwijl het aantal ernstige ongevallen (met dodelijke afloop of blijvende arbeidsongeschiktheid) niet verminderde over dezelfde periode.

Gevolgen

Een arbeidsongeval heeft verschillende gevolgen voor de gezondheid en het inkomen van het slachtoffer. Samen met het slachtoffer wordt ook zijn omgeving geraakt, psychologisch en financieel. Bovendien kunnen de gevolgen lange tijd voelbaar zijn.

Ook in het bedrijf zijn er gevolgen: voor de collega's op de werkvloer (onveiligheidsgevoel, verlies van vertrouwen, verhoogde werkdruk ...) en voor het bedrijf (kosten door productiviteitsverlies, eventuele materiële schade ...).

Een leidraad voor actie

Arbeidsongevallen moeten een essentiële en blijvende zorg zijn. De werknemersvertegenwoordigers in de Comités voor Preventie en Bescherming op het werk (Comité PB) hebben samen met alle ACV-militanten een sleutelrol in deze opdracht.

Met deze brochure wil het ACV militanten ondersteunen die een prioriteit maken van arbeidsongevallen verminderen. De brochure omvat twee delen. Het eerste deel behandelt de preventie van arbeidsongevallen: de wettelijke en regelgevende basis en de aanpak in het Comité PB. In het tweede deel wordt de schadeloosstelling bij arbeidsongevallen besproken: welke stappen onderneem je om schadevergoeding te krijgen en wat zijn de belangrijkste regels? **Uitvoeriger informatie over de schadeloosstelling vind je in de 'Wegwijzer sociale wetgeving'**. Als je in de openbare sector werkt of als wijkwerker, of wanneer je als stagiair een beroepsopleiding volgt, neem dan contact op met het ACV om te horen welke regels op je specifieke situatie van toepassing zijn.

Hoe arbeidsongevallen voorkomen?

1. Een globaal preventiebeleid

Arbeidsongevallen bestrijd je in de eerste plaats met preventie. Risico's die de veiligheid en de gezondheid bedreigen moet je zoveel mogelijk uitsluiten of beperken.

Het welzijnsbeleid dat elke werkgever in zijn bedrijf zou moeten voeren, vormt de basis voor de preventie van arbeidsongevallen. De leden van het **Comité voor Preventie en Bescherming op het werk** moeten er in de eerste plaats op letten dat de preventie van arbeidsongevallen gebeurt op basis van een **grondige risicoanalyse** en kadert in het **globaal preventieplan** van de onderneming en het jaarlijks actieplan.

Toch gebeuren er ongevallen. Omdat het preventiebeleid in het bedrijf niet volstaat of omdat het slecht wordt toegepast. Elk ongeval moet daarom nauwgezet worden onderzocht, met een aanvullende risicoanalyse en een evaluatie van het preventiebeleid. Daarnaast is het organiseren van de eerste hulp natuurlijk cruciaal.

2. De organisatie van de eerste hulp

De werkgever moet de nodige maatregelen treffen om wie slachtoffer is van een ongeval of onwel wordt zo snel mogelijk de eerste hulp te verlenen. Als het nodig is moet hij de diensten voor medische noodhulp, reddingswerkers of een verzorgingsinstelling alarmeren. De betrokken werknemers moeten ook worden vervoerd naar het verzorgingslokaal, hun woning of een verzorgingsinstelling. Deze maatregelen moeten ook worden toegepast op werknemers van onderaannemers en andere personen die aanwezig zijn op de arbeidsplaats (Codex Welzijn op het werk, Artikel 1.5-2).

De werkgever werkt de procedures voor **eerste hulp** uit en bepaalt onder andere het nodige aantal verpleegkundigen, hulpverleners of andere aangeduide personen na voorafgaand advies van het Comité PB.

De preventieadviseur-arbeidsarts oefent toezicht uit op de organisatie van de eerste hulp.

Wat kan het Comité PB doen?

- Nagaan of de eerste hulp en dringende verzorging goed georganiseerd zijn: aanwezigheid van verbanddozen, opgeleide eerste hulpverleners enz. Je kan bijvoorbeeld eenmaal per jaar de stand van zaken vragen in verband met de organisatie van de eerste hulp.
- Nagaan of de werknemers goed op de hoogte zijn van te volgen procedures, te contacteren verantwoordelijken enz., en of die informatie verstrekt wordt aan nieuwkomers en of ze op geregelde tijdstippen bij alle personeelsleden in herinnering wordt gebracht.

3. Maatregelen bij elk ongeval op de werkplek

3.1. De beperkte afvaardiging

Bij een ernstig ongeval gaat een beperkte afvaardiging van het Comité PB onmiddellijk ter plaatse (Codex, artikel II.7-11). De samenstelling van de beperkte afvaardiging moet staan in het huishoudelijk reglement van het Comité PB.

- In de privé-sector wordt deze afvaardiging samengesteld zodra na de sociale verkiezingen het nieuwe Comité PB geïnstalleerd is of zo snel mogelijk erna. Als in de onderneming geen Comité PB is opgericht, zal de vakbondsafvaardiging (VA) de opdrachten van het Comité PB uitoefenen (art. 52 van de Wet Welzijn op het werk). In dat geval wijst de VA de afvaardiging aan die zich bij een ongeval of ernstig incident ter plaatse begeeft.
- In de openbare sector wordt de beperkte afvaardiging samengesteld binnen het bevoegde overlegcomité.

Probeer ervoor te zorgen dat op elk moment minstens één werknemers-vertegenwoordiger van de afvaardiging in de onderneming aanwezig is, zodat die zich naar de plaats van een ongeval kan begeven. Neem notities bij het bezoek ter plaatse en laat alle nuttige vaststellingen over de oorzaken van het ongeval in een verslag opnemen. Dat zal van pas komen wanneer de arbeidsongevallen binnen het Comité PB worden besproken.

Op wat let de beperkte afvaardiging?

- Ga niet op zoek naar schuldigen, wel naar de oorzaken van het ongeval. Probeer te begrijpen wat er is gebeurd.
- Neem een notitieboekje mee en maak aantekeningen over:
  - de betrokken persoon/personen: anciënniteit, bevoegdheden, opleiding, naleving van de veiligheidsvoorschriften, dragen van beschermende kledij ...;
  - de taak op het ogenblik van het ongeval: welke? Is de taak al dan niet de gewone taak? Welke risico's? ...;
  - het materiaal, de machine, toestellen, gereedschap, gebruikte producten, beschermingsuitrusting ...: in goede staat? De juiste? Adequaat gebruik?...;
  - de omgeving van de arbeidspost: beschikbare ruimte, paden, staat van de vloer, beveiligingsmarkering ...;
  - de organisatorische aspecten: wie heeft de betrokken persoon of personen gevraagd wat te doen, in welke omstandigheden (dringendheid? Los van de gebruikelijke voorschriften?...). Waren die personen op de hoogte van de risico's en de veiligheidsvoorschriften?
- Verzamel de informatie:
  - door de plaats van het ongeval of het incident te bekijken;
  - door vragen te stellen aan het slachtoffer, getuigen, collega's, de hiërarchisch verantwoordelijke ...
- Neem notities en laat je vaststellingen optekenen in een rapport van de beperkte afvaardiging; schenk bijzondere aandacht aan elementen die de preventieadviseur misschien over het hoofd kan zien en aan aspecten rond de verantwoordelijkheid van de werkgever, bijvoorbeeld een slecht werkende installatie of defecte toestellen, niet-naleving van de reglementering. Als de beperkte afvaardiging deze informatie niet optekent, gaat ze misschien verloren.
- Bewaar een kopie van het rapport van de beperkte afvaardiging.

Het is niet enkel en alleen bij een ernstig ongeval of incident dat de beperkte afvaardiging zich ter plaatse begeeft, maar telkens er ernstige risico's zijn waarbij de schade dreigend is en bij een bezoek van de welzijnsinspectie.

De beperkte afvaardiging kan zich ook onmiddellijk ter plaatse begeven wanneer ten minste een derde van de werknemersafvaardiging in het Comité PB erom verzoekt (als er geen Comité PB is, gebeurt het op verzoek van de vakbondsafvaardiging).

3.2. Het onderzoek van een arbeidsongeval

De bevoegde **dienst voor preventie en bescherming op het werk** (dienst PB) stelt een onderzoek in naar aanleiding van arbeidsongevallen (en incidenten) die zich op de werkplek hebben voorgedaan (Codex, artikel II.1- 7 §1, 1° d). De dienst onderzoekt de oorzaken van het ongeval en stelt een arbeidsongevallensteekkaart (zie 3.3.) op voor elk ongeval dat minstens vier dagen arbeidsongeschiktheid veroorzaakt (Codex, artikel I.6-12).

De werkgever bepaalt of de interne of de externe dienst PB het onderzoek instelt. In volgende gevallen is de externe dienst PB verplicht het onderzoek te doen:

- Het ongeval veroorzaakt vier of meer dagen arbeidsongeschiktheid;
- En de onderneming behoort tot groep C (kleine risico's) en beschikt niet over een intern preventieadviseur van niveau I of II of ze behoort tot groep D (onderneming met minder dan 20 werknemers waar de werkgever de functie van preventieadviseur zelf waarneemt).

De interne dienst PB werkt steeds samen met de externe dienst PB om de oorzaken van het ongeval te onderzoeken.

De wetgeving zegt niet wanneer het onderzoek naar het ongeval juist moet plaatsvinden, behalve als het om een ernstig arbeidsongeval gaat (zie punt 4). Het onderzoek moet wel in elk geval plaatsgevonden hebben een tijdje vóór de bijeenroeping van het Comité PB de maand nadien. De gegevens over de ongevallen moeten namelijk vermeld worden in het maandverslag van de interne dienst, dat wordt besproken op de vergadering van het Comité PB. Het onderzoek van de dienst PB kan best zo snel mogelijk na het incident gebeuren, omdat dan de sporen nog aanwezig zijn en de informatie nog vers in het geheugen van getuigen en andere betrokkenen ligt.

Let op: Vooral als de externe dienst PB met het onderzoek is belast, moeten de afgevaardigden in het Comité PB (of als er geen is, de VA) erop toezien dat het ongeval zo snel mogelijk wordt onderzocht. Vermijd dat het onderzoek van de externe dienst pas gebeurt tijdens het eerstvolgende bezoek aan de werkplek (vaak maanden na het ongeval).

3.3. Onderzoeksresultaten en ongevallensteekkaarten

Aan de hand van ongevallensteekkaarten wordt het hoofdstuk arbeidsongevallen van het maandverslag van de interne dienst PB geschreven. In dat hoofdstuk analyseert de preventieadviseur de ongevallensteekkaarten en eventuele verslagen van ernstige arbeidsongevallen. Hij beschrijft er de oorzaken en de kenmerken van de ongevallen in, en de toegepaste preventiemaatregelen. Dit geldt ook voor de ongevallen die 'externe' werknemers opliepen, zoals werknemers van externe ondernemingen, uitzendkrachten en werknemers van onderaannemers voor wie de werkgever optreedt als opdrachtgever.

Elke maand stelt de preventieadviseur, het hoofd van de interne dienst PB, dit verslag voor aan het Comité PB en licht hij het toe (in ondernemingen met kleine risico's en met minder dan 50 werknemers wordt dit verslag om de drie maanden opgesteld). Het is voor de afgevaardigden een uitgelezen moment om uitleg te vragen: de analyse van de oorzaken van ongevallen, onderzoek wat er precies is misgelopen, te trekken lessen om herhaling van soortgelijke ongevallen te voorkomen. Zonodig kunnen de afgevaardigden aanvullende preventiemaatregelen eisen.

Elk onderzoek naar een arbeidsongeval, ook al zijn er geen gevolgen, moet de resultaten van de risicoanalyse vervolledigen. Opgelet: die resultaten moeten worden gevoegd bij het globaal preventieplan (het preventieplan dat de werkgever voor een periode van vijf jaar moet opmaken).

Wie?	Wat?
Beperkte afvaardiging	Elk ernstig ongeval of incident meteen ter plaatse onderzoeken. Een rapport opstellen.
De bevoegde dienst PB	<ul style="list-style-type: none"> • Een onderzoek instellen naar het ongeval, de ongevallensteekkaart opmaken. • De arbeidsongevallen analyseren voor het maandverslag van de interne dienst en de nodige preventiemaatregelen voorstellen. • De arbeidsongevallenstatistieken bijwerken voor verwerking in het maandverslag.
Werkgever	Aangifte doen van het ongeval bij de arbeidsongevallenverzekering.
Comité PB	<ul style="list-style-type: none"> • De nodige lessen trekken uit de ongevallen om gaten in het preventiebeleid te dichten. • De analyse van de ongevallen bestuderen tijdens de bespreking van het maandrapport van de interne dienst. • Grondig onderzoek en bespreking van het maandverslag van de interne dienst. • De tijdens het ongevalsonderzoek aan het licht gekomen risico's opnemen in de resultaten van de risicoanalyse (te voegen bij het globaal preventieplan); indien nodig het globaal preventieplan en het jaarlijkse actieplan aanpassen.

4. Herhaling van ernstige ongevallen voorkomen

Elk ernstig arbeidsongeval moet onmiddellijk worden onderzocht en binnen de tien dagen moet de Algemene Directie Toezicht Welzijn op het werk (welzijnsinspectie) een verslag krijgen. In dit verslag moet de werkgever aangeven tot welke preventieve maatregelen is besloten en moet hij een actieplan voorstellen om ze toe te passen (De wetgeving over de ernstige arbeidsongevallen vind je in de Wet Welzijn vanaf art. 94 bis en in de Codex vanaf art. I.6-1).

4.1. Ernstige arbeidsongevallen

Een ernstig arbeidsongeval is elk ongeval:

- dat zich op de arbeidsplaats zelf voordoet;
- en dat aanleiding geeft tot de dood of een blijvend of tijdelijk letsel (verwonding) dat aan bepaalde criteria beantwoordt.

Het letsel moet:

- het gevolg zijn van een gebeurtenis die afwijkt van de normale uitvoering van het werk, bijvoorbeeld: een val, controleverlies over een toestel of werktuig, een ontploffing, een brand ;
- of veroorzaakt zijn door een bepaald voorwerp, bijvoorbeeld: een stelling, een machine, een buizenetwerk, een voertuig, een chemische stof, micro-organismen of een virus.

In geval van een tijdelijk letsel wordt het ongeval als ernstig beschouwd wanneer dit letsel van een welbepaalde aard is, bijvoorbeeld: een botbreuk, een inwendig trauma dat het leven in gevaar kan brengen, brandwonden of bevroering die meerdere dagen arbeidsongeschiktheid tot gevolg hebben, acute vergiftiging, verstikking. (De letsels, afwijkingen en voorwerpen waarmee rekening wordt gehouden worden toegelicht in de bijlagen achteraan de brochure).

Let op!

- *Bepaalde ongevallen die op het eerste gezicht niet belangrijk lijken, kunnen toch ernstige ongevallen zijn in de zin van de reglementering wegens de omstandigheden waarin ze gebeuren. Bijvoorbeeld: een snijwonde veroorzaakt door een snijmachine geeft een bloeding en hieruit volgt een werkonbekwaamheid van een week. Of een val van een stelling die een fractuur veroorzaakt, ook al is die niet erg.*
- *Een ernstig arbeidsongeval in de zin van de Wet Welzijn is een ongeval dat zich voordoet op de arbeidsplaats (en niet op de weg naar en van het werk). Hierbij dient aangestipt dat een bus- of vrachtwagenbestuurder of een handelsvertegenwoordiger die zich met de wagen verplaatst in het kader van zijn arbeidsovereenkomst zich tijdens zo'n verplaatsing op zijn arbeidsplaats bevindt.*

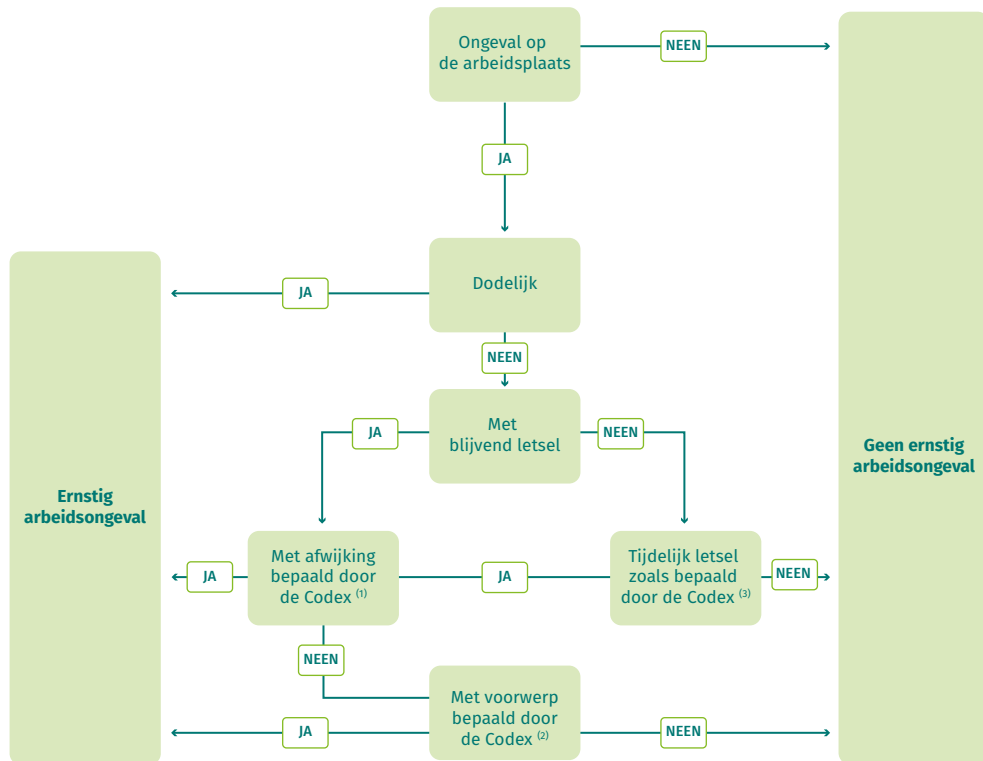
4.2. Eerste maatregelen

Een ernstig arbeidsongeval vraagt om eerste hulp en de volgende maatregelen:

- Als er geen andere werkgever bij betrokken is, moet de werkgever van het slachtoffer de eerste maatregelen nemen om een onmiddellijke herhaling van het ongeval te voorkomen. In de overige gevallen worden de maatregelen genomen:
  - door de werkgever die een externe onderneming inschakelt voor zover het slachtoffer voor deze externe onderneming werkt;
  - door de gebruiker wanneer het slachtoffer een uitzendkracht is;
  - door de bouwdirectie belast met de uitvoering, wanneer het slachtoffer is tewerkgesteld op een tijdelijke of mobiele bouwplaats.
- De werkgever waarschuwt dadelijk de bevoegde dienst PB. Die zal een onderzoek instellen naar het ongeval.
- Tegelijk begeeft de beperkte afvaardiging van het Comité PB zich zo vlug mogelijk ter plaatse.

Als het arbeidsongeval tot de dood of een blijvend letsel leidt, moet de werkgever van het slachtoffer dit onmiddellijk aangeven bij de welzijnsinspectie. De aangifte moet de naam en het adres van de werkgever vermelden, de identiteit van het slachtoffer, datum en plaats van het ongeval, en een korte beschrijving van de omstandigheden en de vermoedelijke gevolgen.

Samengevat: de tabel helpt je bepalen of je een arbeidsongeval als ernstig moet beschouwen.

- (1) Val, controleverlies over een machine, enz. (zie bijlage I.6-1, achteraan in de brochure)
 (2) Stelling, machine, voertuig, chemische stof, virus, enz. (zie bijlage I.6-2, achteraan in de brochure)
 (3) Breuk, brandwonden met verschillende dagen werkonbekwaamheid, verstikking, enz. (zie bijlage I.6-3, achteraan in de brochure)

4.3. Het onderzoek van het ongeval

De werkgever geeft de bevoegde dienst PB onmiddellijk de opdracht om het ernstig arbeidsongeval te onderzoeken. Deze dienst gaat na wat de oorzaken zijn van het ongeval, stelt preventiemaatregelen voor die een herhaling van het ongeval moeten voorkomen en brengt hierover verslag uit aan de werkgever.

4.4. Over welke werkgever en over welke dienst gaat het?

Wanneer het ernstig arbeidsongeval zich voordoet op een werkplek waar enkel werknemers van één werkgever zijn tewerkgesteld, zal deze het ongeval laten onderzoeken door zijn interne dienst PB, behalve wanneer het gaat om een onderneming van groep D of van groep C zonder preventieadviseur van niveau I of II. In dat geval onderzoekt de externe dienst PB het ongeval.

Wanneer het bij een ernstig arbeidsongeval gaat om een werknemer die tewerkgesteld is op een werkplek waar externe ondernemingen of uitzendkrachten zijn tewerkgesteld of op een tijdelijke of mobiele bouwplaats, dan moet het onderzoek van het ongeval gebeuren door een team van alle betrokken partijen. Naargelang het geval zal dit team bestaan uit de bij het ongeval betrokken werkgevers, gebruikers van uitzendkrachten, uitzend-ondernemingen, met de uitvoering belaste bouwdirectie, aannemers, onderaannemers en zelfstandigen. De verschillende werkgevers en andere betrokkenen moeten erop toezien dat het ongeval door één of meer bevoegde diensten voor preventie wordt onderzocht en dat het omstandig verslag binnen de tien dagen wordt opgemaakt en verstuurd.

De regels voor de samenwerking bij het onderzoek van een ernstig arbeidsongeval en de opmaak van het verslag moeten worden opgenomen in specifieke clausules van het contract dat naargelang het geval gesloten werd met de externe onderneming of de zelfstandige, met de uitzendonderneming of tussen de bouwdirectie, de aannemer, de onderaannemer of de zelfstandige. Met andere woorden: deze contracten moeten vermelden welke dienst(en) PB zal of zullen worden belast met het onderzoek bij een ernstig arbeidsongeval waar de contracterende ondernemingen (en als het geval zich voordoet, de zelfstandigen) mee te maken krijgen. Deze specifieke clausules moeten ook de financiële aspecten van deze samenwerking regelen.

De werkgever(s) en de andere betrokkenen zijn verplicht samen te werken met de preventieadviseurs en/of de deskundige die met het onderzoek werden belast. Zij werken ook samen met de Comité PB van de andere bij het ernstig

arbeidsongeval betrokken werkgevers. De praktische afspraken rond deze samenwerking worden echter niet nader omschreven.

4.5. De deskundige

In bepaalde omstandigheden kan de welzijnsinspectie een deskundige aanstellen:

- wanneer er binnen de 10 dagen geen omstandig of voorlopig verslag over het ernstig ongeval bezorgd is aan de welzijnsinspectie;
- wanneer de welzijnsinspectie over aanwijzingen beschikt dat er sprake was van een gebrekkige samenwerking tussen de werkgevers en andere betrokkenen (onderaannemer, aannemer, uitzendkantoor ...);
- wanneer de omstandigheden van het ongeval complex zijn, vooral wanneer het ongeval oorzaken of gevolgen heeft die ook derden die geen banden hebben met de betrokken werkgevers aanbelangen (bv. omwonenden van het bedrijf of de bouwplaats);
- wanneer het gaat om een bijzonder ernstig ongeval;
- wanneer er sprake is van een onwettelijke situatie waarbij er geen dienst voor preventie bestaat.

De deskundige moet:

- de oorzaken en de omstandigheden van het ernstig arbeidsongeval onderzoeken;
- aanbevelingen doen om herhaling van het ongeval te voorkomen;
- in een schriftelijk verslag de elementen van het ongeval aangeven, de vastgestelde oorzaken vermelden en zijn aanbevelingen meedelen;
- bij zijn bezoek in het kader van het onderzoek contact opnemen met het hoofd van de interne dienst PB van de betrokken werkgever(s);
- zijn verslag overmaken aan de welzijnsinspectie, aan de werkgever(s) en de andere betrokkenen, en ook aan de betrokken verzekeringsmaatschappijen 'arbeidsongevallen'.

4.6. Het omstandig verslag

Tenzij een deskundige is aangesteld, maken de bevoegde diensten PB het verslag van een ernstig arbeidsongeval op. Dit verslag bevat de identificatie van de slachtoffers en hun werkgevers, de uitvoerige beschrijving van de plaats en de omstandigheden van het ongeval, de vastgestelde oorzaken en de aanbevelingen ter voorkoming van een herhaling van het ongeval. Het verslag maakt ook melding van de personen die hebben gevraagd een verslag op te maken, van zij die hebben meegewerkt aan het verslag en van zij aan wie een kopie werd gestuurd.

Bij de beschrijving van de oorzaken van het ongeval moet het verslag onderscheid maken tussen:

- de primaire oorzaken: de materiële feiten die maakten dat het ongeval kon gebeuren, zoals het ontbreken, in onbruik raken of verkeerd gebruik van beschermende uitrusting;
- de secundaire oorzaken die verband houden met de organisatie en aan de oorsprong liggen van de primaire oorzaken, zoals het ontbreken van een risico-evaluatie, voorschriften of controle van het opvolgen van de voorschriften, een slecht functionerende interne dienst PB;
- de tertiaire oorzaken die aan derden liggen, bijvoorbeeld een fabricagefout bij een werktuig of machine die van buiten het bedrijf komt, verkeerd advies door een externe dienst.

De werkgever(s) en andere personen die gevolg moeten geven aan de aanbevelingen van de bevoegde dienst PB vullen het verslag aan met volgende elementen:

- de inhoud van hun beslissingen over de maatregelen die iedereen zal nemen om herhaling van het ongeval te voorkomen. Deze maatregelen worden genomen op basis van de aanbevelingen van de betrokken dienst(en) en van het advies van het comité(s) PB of op basis van maatregelen die resulteren uit het overleg met de diensten en Comité(s) PB;
- een actieplan dat nauwkeurig de termijnen vastlegt waarbinnen de maatregelen zullen worden toegepast en dat deze termijnen rechtvaardigt;
- het advies van het Comité(s) PB over de oorzaken van het ernstig arbeidsongeval en over de voorgestelde maatregelen om herhaling ervan te voorkomen.

Het omstandig verslag dat binnen de tien dagen aan de welzijnsinspectie moet worden overgemaakt omvat enerzijds het verslag opgesteld door de bevoegde dienst PB en anderzijds aanvullingen aangebracht door de werkgever(s) en andere gelijkgestelde personen die betrokken zijn bij het ernstig arbeidsongeval.

4.7. Het voorlopig verslag

Als het door omstandigheden onmogelijk is om binnen de tien dagen een omstandig verslag voor te leggen, dan kan de welzijnsinspectie op het einde van deze termijn genoegen nemen met een voorlopig verslag. In dat geval legt het een nieuwe termijn vast voor het overmaken van het omstandig verslag.

Dit voorlopig verslag omvat minstens :

- de identificatie van slachtoffers en werkgevers;
- een uitvoerige beschrijving van de plaats van het ongeval;

- een eerste beschrijving van de omstandigheden van het ongeval;
- de vastgestelde materiële oorzaken;
- een uitvoerige opsomming van de uit te voeren onderzoeken met vermelding van de materiële feiten die het overmaken van een omstandig verslag binnen de gestelde termijn hebben verhinderd;
- de bevindingen van de afvaardiging van het Comité PB die zich onmiddellijk ter plaatse heeft begeven;
- de adviezen van het Comité(s) PB die in de al goedgekeurde processen-verbaal werden vastgelegd.

4.8. Enkele aandachtspunten voor de afgevaardigden in het Comité PB

Bij een ernstig arbeidsongeval moet je bijzonder opletten dat:

- samen met de beperkte afvaardiging van het Comité PB en in ieder geval met de personeelsvertegenwoordiger(s) van deze afvaardiging de plaats van het ongeval wordt bezocht en onderzocht;
- de besluiten van de beperkte afvaardiging in het verslag over het ongeval worden opgenomen;
- in het Comité PB wordt overlegd over de oorzaken van het ongeval en over de voorgestelde maatregelen om herhaling te voorkomen en dat op basis daarvan advies wordt uitgebracht over het onderzoeksverslag.

Gezien de termijnen voor het overmaken van het onderzoeksverslag is het nuttig een buitengewone vergadering van het Comité PB bijeen te roepen, zodat de oorzaken en de preventieve maatregelen kunnen worden besproken.

Een ernstig arbeidsongeval roept vragen op over het preventiebeleid van de onderneming. De elementen die bij de analyse van het ongeval aan het licht zijn gekomen, moeten bij de resultaten van de risicoanalyse worden gevoegd. De maatregelen om herhaling te voorkomen en het actieplan om ze in praktijk te brengen, moeten worden ingepast in het globaal preventieplan, na advies van het Comité PB. De afgevaardigden in het Comité PB zullen veel aandacht moeten schenken aan de toepassing van dit actieplan ter voorkoming van ernstige ongevallen.

In ondernemingen die uitzendkrachten, onderaannemers enz. inschakelen, kunnen de afgevaardigden in het Comité PB de directie vooral ondervragen over haar beleid ter voorkoming van arbeidsongevallen en ten aanzien van 'externe' werknemers en over het bestaan van contractuele afspraken tussen diensten PB in de contracten met onderaannemers, uitzendkantoren en anderen.

Ook de ondernemingskern kan nagaan hoe contacten kunnen uitgebouwd worden met werknemers van externe ondernemingen en met hun vertegenwoordigers in respectievelijk het Comité PB en de VA.

Samengevat (bij een ernstig arbeidsongeval)

Wanneer?	Wat te doen?
Onmiddellijk	<p>De werkgever(s):</p> <ul style="list-style-type: none"> • De bevoegde diensten voor preventie en bescherming waarschuwen; • Bewarende maatregelen nemen om onmiddellijke herhaling van het ongeval te vermijden; • Een ongeval met dodelijke afloop of met blijvend letsel onmiddellijk aangeven bij de welzijnsinspectie. <p>De beperkte afvaardiging van het Comité PB:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zich ter plaatse begeven om het ongeval te onderzoeken en verslag uit te brengen van de vaststellingen. <p>De bevoegde dienst PB:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het onderzoek naar het ongeval starten.
Binnen de 10 dagen	<ul style="list-style-type: none"> • Omstandig verslag aan de welzijnsinspectie en aan alle betrokkenen; • Of bij gebrek daaraan, voorlopig verslag.
Binnen een termijn bepaald door de inspectie	<ul style="list-style-type: none"> • In geval van voorlopig verslag: het omstandig verslag aan alle betrokkenen, waaronder de inspectie, bezorgen.

Wat als arbeidsongevallen toch gebeuren

5. De opvolging van arbeidsongevallen in het Comité PB

5.1. Het Comité PB en de analyse van arbeidsongevallen

Als het Comité PB niet zelf de ongevalsanalyse doet, moet het erop toezien dat de analyse degelijk verloopt. Er bestaan diverse technieken om arbeidsongevallen te analyseren. Bepaalde technieken vereisen een grotere deskundigheid, andere zijn makkelijker toe te passen. Een ongeval is vaak complex en heeft zijn oorsprong bij talrijke elementen.

Nog te vaak kijken we enkel naar de menselijke fout. Ook een gebrekkige uitrusting, een gevaarlijke omgeving of een slechte arbeidsorganisatie kunnen aan de basis van het arbeidsongeval liggen. Essentieel is voldoende diep te graven om dieperliggende oorzaken op te sporen en zo te komen tot een bijsturing van de risicoanalyse en verbeteren van het preventiebeleid.

5.2. Aandachtspunten voor het Comité PB bij de opvolging

Het Comité PB:

- ziet toe op de kwaliteit en de efficiëntie van de diensten voor eerste hulp (waar en hoe bereikbaar? Wat doen als het ongeval 's nachts gebeurt of tijdens het weekend? Enz.);
- bewaart een overzicht van alle ongevallen, ook de lichte;
- waakt erover dat de ongevalsanalyse uitmondt in concrete acties die moeten worden ingepast in het preventiebeleid (globaal preventieplan en jaarlijks actieplan);
- vraagt op elke maandelijkse bijeenkomst een bespreking van de ongevallensteekkaarten, met identificatie van de oorzaken en aan te dragen oplossingen;
- bestudeert de frequentie en ernst van de ongevallen aan de hand van het jaarverslag van de interne dienst PB;
- schenkt speciale aandacht aan werknemersgroepen die meer risico lopen op ongevallen (jongeren, studenten, uitzendkrachten, pas aangeworven werknemers, werknemers bij onderaannemers ...);
- heeft aandacht voor de mogelijkheden tot werkherwinning en aangepast werk van werknemers getroffen door een arbeidsongeval;
- houdt zich ook bezig met de ongevallen op de werkdag: bestaat er een analyse van deze ongevallen, wordt hier ook aan preventieve maatregelen gewerkt? Wordt het verband gelegd met informatie rond woon-werkverkeer die de werkgever moet bezorgen aan de OR?

1. Wat is een arbeidsongeval?

Een arbeidsongeval is een plotse gebeurtenis tijdens en door het feit van de uitvoering van de arbeidsovereenkomst en die een letsel veroorzaakt (aantasting van de gezondheid, verwonding).

Het letsel kan lichamelijk zijn (fractuur, amputatie, brandwonde ...) of psychisch (shock, geheugenstoornissen ...). Het letsel kan zich ook voordoen in de vorm van een ziekte als die zich als gevolg van een plotse gebeurtenis is gaan ontwikkelen (bijvoorbeeld hepatitis ontstaan door een prik met een besmette injectienaald, depressie na geweld ...).

De wetgeving voorziet in de vergoeding van de lichamelijke schade, met uitsluiting van de schade aan goederen (wagen, kleding enz.).

2. Ben je verzekerd wanneer je een arbeidsongeval hebt?

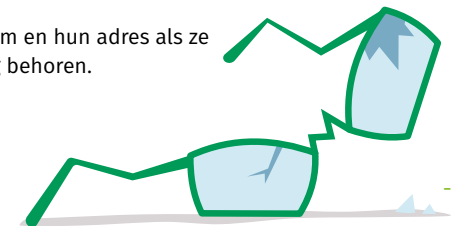
Je werkgever moet je bij een erkend verzekeraar verzekeren tegen arbeidsongevallen. De persoonsgegevens van deze verzekeraar moeten in de bijlagen van het arbeidsreglement staan en op de uittreksels van je individuele rekening.

Het Federaal agentschap voor beroepsrisico's (Fedris) controleert of de verzekeraar jouw dossier conform de wet beheert. Fedris treedt op als betaler van je uitkeringen als je werkgever niet verzekerd is.

3. Wat moet je doen wanneer je slachtoffer wordt van een arbeidsongeval?

Je meldt onmiddellijk aan je werkgever (of zijn vertegenwoordiger: je ploegbaas, teamhoofd, voorman ...) dat je slachtoffer bent van een arbeidsongeval. Breng hem zelfs op de hoogte wanneer het ongeval geen werkonderbreking veroorzaakt of het om een licht ongeval gaat (een kleine kwetsuur kan verergeren; naarmate de tijd verstrijkt wordt het moeilijker vast te stellen en te bewijzen hoe het ongeval precies is ontstaan).

Vraag de getuigen van het ongeval hun naam en hun adres als ze niet tot het personeel van de onderneming behoren.

Ga zo snel mogelijk naar de geneeskundige dienst of het ziekenhuis dat vermeld wordt in je arbeidsreglement. Als dat niet kan, ga naar het dichtstbijzijnde ziekenhuis of je dokter om medische verzorging te krijgen en de letsels te laten vaststellen.

Bezorg het geneeskundig attest wegens ongeval aan je werkgever (bewaar een kopie), zodat hij het bij de ongevalsangifte kan voegen. Geef hem de namen van zowel de rechtstreekse getuigen (personen die het ongeval hebben gezien) als de onrechtstreekse getuigen (personen die het ongeval niet hebben gezien maar wie je er kort nadien hebt over gesproken, zoals collega's of je rechtstreeks verantwoordelijke).

Geef van meet af aan een juiste, nauwkeurige en samenhangende beschrijving van de omstandigheden van het ongeval en wijzig die achteraf niet meer. Als je gevraagd wordt om de verklaring van de werkgever te ondertekenen, ga dan eerst na of de feitenbeschrijving klopt.

Breng ook je vakbondsafgevaardigde (of je afgevaardigde in het Comité PB) op de hoogte. Die kan je als je dat wenst bijstaan.

Je werkgever is verplicht om binnen de 8 werkdagen aangifte te doen van het ongeval bij zijn verzekeraar (zaterdag wordt als werkdag beschouwd).

4. Wat te doen als je werkgever het arbeidsongeval niet aangeeft?

Als de werkgever weigert of nalaat aangifte te doen, kan je als slachtoffer zelf aangifte doen van het arbeidsongeval bij de verzekeraar van je werkgever. Als je zijn verzekeraar niet kent of vreest dat hij niet is verzekerd, kan je zelf het ongeval aangeven bij Fedris. Doe dat zo snel mogelijk en in elk geval vóór de termijn van drie jaar te rekenen vanaf de datum van het ongeval. Laat je hierin zeker bijstaan door een ACV-afgevaardigde of, als er in je onderneming geen afgevaardigde is, schakel het dichtstbijzijnde ACV-dienstencentrum in.

Sommige werkgevers doen niet stelselmatig aangifte van de arbeidsongevallen, vooral om een verhoging van de verzekeringspremie te vermijden. Laat je niet intimideren. Ook een onschuldig ongeval kan op termijn tot moeilijkheden leiden. En wacht niet te lang, want naarmate de tijd verstrijkt wordt het moeilijker te bewijzen hoe het ongeval is gebeurd.

Let op!

Een uitzondering: lichte arbeidsongevallen

Een werkgever moet niet elk arbeidsongeval aangeven bij zijn arbeidsongevallenverzekering. Lichte arbeidsongevallen vallen niet meer onder deze aangifteplicht. De volgende voorwaarden moeten tegelijkertijd aanwezig zijn om van een licht arbeidsongeval te kunnen spreken:

- Geen loonverlies voor het slachtoffer;
- Geen tijdelijke of blijvende arbeidsongeschiktheid;
- Het letsel heeft enkel zorgen vereist waarvoor de tussenkomst van een arts niet nodig is. Het 'kleine' letsel mag uiteraard wel door een arts verzorgd worden, wanneer die aanwezig zou zijn. De aard van het letsel is doorslaggevend, niet wie het letsel toevallig verzorgt;
- De zorgen werden meteen na het ongeval toegediend op de plaats van uitvoering van de arbeidsovereenkomst. De plaats van uitvoering van de arbeidsovereenkomst is niet beperkt tot de onderneming: het kan bijvoorbeeld ook gaan om een werf, om een parking of zelfs om de openbare weg (zoals bij een vrachtwagenchauffeur.).

Ook ongevallen op de werksweg, waarbij het slachtoffer vervolgens zorgen kreeg toegediend op de plaats van uitvoering van de arbeidsovereenkomst, kunnen als lichte ongevallen worden beschouwd.

De vrijstelling van de aangifteplicht geldt bovendien alleen op voorwaarde dat het lichte ongeval werd geregistreerd in het EHBO-register van de onderneming. Als de onderneming nalaat het ongeval te registreren, geldt de aangiftevrijstelling niet. Er moet dus steeds een spoor van het lichte ongeval terug te vinden zijn, hetzij via de registratie, hetzij via de aangifte.

Wanneer het lichte ongeval nadien verergert en bijvoorbeeld om de tussenkomst van een arts vraagt of een arbeidsongeschiktheid tot gevolg heeft, dan moet de werkgever, binnen de 8 dagen vanaf de dag dat hij op de hoogte wordt gebracht van de verergering, toch een aangifte doen bij de arbeidsongevallenverzekering.

Voor alle zekerheid: als je arbeidsongeschikt bent, stuur je best ook meteen een geneeskundig attest naar de adviserend arts van je ziekenfonds, zodat je inkomen verzekerd is.

5. Wat moet je doen bij een arbeidsongeval op de openbare weg?

Als je een ongeval hebt op de openbare weg, bijvoorbeeld op de werkweg, en er is iemand anders, zoals een automobilist, erin verwickeld, moet je er de politie bij halen. De vaststelling van de politie is in de eerste plaats bedoeld om de strafrechtelijke aansprakelijkheid te bepalen, maar kan ook nuttig zijn voor je dossier 'arbeidsongeval' en voor eventuele schadeloosstelling.

6. Word je ook vergoed voor ongevallen op de werkweg?

De Arbeidsongevallenwet geldt ook voor de ongevallen op de werkweg, met andere woorden het normale traject tussen de plaats waar je woont en de plaats waar je werkt.

Onder normaal traject verstaat men het traject dat de werknemer aflegt van de plaats waar hij woont naar de plaats waar hij werkt en omgekeerd. Dat is niet noodzakelijk de kortste weg. Een langer traject kan gerechtvaardigd zijn om diverse redenen (minder gevaarlijk...).

Onderbrekingen of kleine omwegen zoals voor een bezoek aan een ziek familielid, boodschappen of omwegen om aan carpooling te doen of om de kinderen aan het kinderdagverblijf of de school af te zetten of op te pikken, worden als normaal beschouwd. Langere onderbrekingen of grotere omwegen kunnen ook aanvaard worden als ze zijn genoodzaakt door onvoorziene en onvermijdbare situaties (overmacht).

Het traject tussen de werkplaats en de plaats waar een beroepsopleiding (of syndicale vorming) wordt gevolgd en het traject van de vormingsplaats naar de woonplaats worden ook als normaal traject beschouwd.

Mocht je twijfelen over wat onder de werkweg wordt verstaan, neem dan contact op met je ACV-afgevaardigde of een dienstencentrum, want over deze problematiek bestaat er complexe rechtspraak.

7. Moet je bewijsmateriaal aanbrengen van het arbeidsongeval?

Je verklaring alleen volstaat niet om te bewijzen dat je een arbeidsongeval hebt. Staaf je verklaring met elementen die helpen aantonen dat de feiten zich hebben voorgedaan zoals je verklaart.

Als slachtoffer moet je drie zaken bewijzen:

- het bestaan van een plotse gebeurtenis;
- het bestaan van een letsel;
- het feit dat deze gebeurtenis zich heeft voorgedaan tijdens de uitvoering van je arbeidsovereenkomst of op de normale werkweg.

Als je deze drie bewijzen kunt leveren, gaat de wet ervan uit dat het ongeval verband houdt met de uitvoering van de arbeidsovereenkomst en dat de letsels zijn veroorzaakt door dit ongeval. Toch heeft de verzekeraar de mogelijkheid om het tegendeel te bewijzen.

Als je niet de naam en het adres hebt kunnen opgeven van de getuigen van je ongeval op het ogenblik van de ongevalseverklaring, bezorg je die best zo snel mogelijk aan de verzekeraar. Als je niet over rechtstreekse bewijzen beschikt, geef dan alle elementen die het ongeval helpen te bewijzen. Beschrijf goed van bij het begin de plotse gebeurtenis die zich heeft voorgedaan en het letsel dat dit heeft veroorzaakt, de plaats en de omstandigheden waaronder het zich heeft voorgedaan, het gereedschap waarmee je bezig was te werken enz. Wijzig nooit je versie van de feiten.

8. Wat kan de verzekeraar beslissen, met welke gevolgen?

De verzekeraar beschikt over een termijn van 30 dagen na ontvangst van de ongevalseverklaring om je zijn beslissing mee te delen.

Als de verzekeraar het ongeval erkent, laat hij je weten wat je moet doen om terugbetaling te ontvangen van je medische kosten en betaalt hij je de uitkering waar je recht op hebt.

Als de verzekeraar weigert tussen te komen, moet hij je daarvan schriftelijk op de hoogte brengen en het melden aan:

- Fedris, dat een onderzoek kan instellen. Je kan zelf contact opnemen met Fedris als je graag advies wilt;
- je ziekenfonds. Deze tussenkomst van de verzekeraar is gelijkwaardig aan het indienen van een medisch getuigschrift voor de betaling van de vergoedingen van het ziekenfonds.

Bij weigering door de verzekering neem je best direct contact op met je ACV-afgevaardigde of het ACV-dienstencentrum om na te gaan of het een goed idee is om een beroep in te dienen bij de rechtbank.

Als de verzekeraar talmt met het nemen van een beslissing (vooral bij betwisting), kun je zelf een attest indienen bij het ziekenfonds om je inkomen te garanderen. Als de verzekeraar het ongeval erkent zal hij eerst het ziekenfonds de bedragen terugstorten die het jou heeft voorgesloten.

9. Op welke uitkering heb je recht bij een arbeidsongeval?

We geven hier enkel de grote principes met betrekking tot de schadeloosstelling. Voor diepgaandere informatie verwijzen we je naar 'Wegwijzer sociale wetgeving' van het ACV.

9.1. De terugbetaling van de door het ongeval genoodzaakte gezondheidszorg

- Voor de verstrekkingen die gewoonlijk door het ziekenfonds worden terugbetaald, neemt de verzekeraar de integrale terugbetaling ten laste, maar beperkt tot het officiële tarief van de ziekte- en invaliditeitsverzekering (ZIV). Als je arts niet geconventioneerd is of als je in het ziekenhuis bent opgenomen, op eigen verzoek in een eenpersoonskamer, zal je toeslagen moeten betalen.
- De kosten van prothesen (kunstbeen, brillen, hoorapparaten, traplift...) worden ook terugbetaald. Het Hof van Cassatie interpreteert het begrip 'prothese' zeer ruim. In een recente uitspraak oordeelde het Hof dat een automatische garagepoortopener moet worden vergoed.
- De tegemoetkoming van de verzekeraar dekt bepaalde uitgaven die niet (of beperkt) door het ziekenfonds zijn gedekt. Orthopedische verzorging en prothesen worden bijvoorbeeld veel ruimer terugbetaald dan door het ziekenfonds.

9.2. De vergoeding wegens arbeidsongeschiktheid

- Vergoeding wegens loonverlies bij 'tijdelijke arbeidsongeschiktheid', met andere woorden in geval van werkonderbreking tot de genezing of stabilisatie van de gevolgen ('consolidatie').
- Vergoeding wegens verlies van arbeidsgeschiktheid in geval van blijvende ongeschiktheid na consolidatie (zie punt 11).

9.3. De vergoeding bij overlijden

- Kosten voor het overbrengen van de overledene.
- Vergoeding voor begrafeniskosten.
- Lijfrente aan de weduwe of weduwnaar, aan de kinderen, soms aan andere familieleden.

9.4. Andere gedekte kosten

- Je kosten voor verplaatsingen op vraag van de verzekeraar, de rechtbank enz. Terugbetaling van de werkelijke kosten voor de verplaatsingen met het gemeenschappelijk vervoer, 0,2754 euro per km voor de verplaatsingen met de wagen (minstens 5 km heen en terug). Vervoer per ziekenwagen of met de taxi wordt enkel terugbetaald om medische redenen (vooraf de toelating vragen van de verzekeraar).
- De bezoeken van de echtgenoot/echtgenote, van een kind of ouder, als je minstens twee dagen in het ziekenhuis verblijft: zelfde terugbetalingsmodaliteiten als voor bovengenoemde verplaatsingen. In geval van langdurige ziekenhuisopname of bij levensgevaar zijn bijzondere bepalingen van toepassing.

10. Kan de verzekeraar je voorstellen om het werk te hervatten?

Tijdens de periode van tijdelijke ongeschiktheid kan de verzekeraar je voorstellen het werk bij je werkgever te hervatten. Dit voorstel moet 'redelijk' zijn, met andere woorden het moet rekening houden met je gezondheidstoestand, kwalificatie enz. Het kan gaan om een andere betrekking dan je gewone baan en onder andere omstandigheden (bijvoorbeeld andere functie met een ander loon, deeltijdwerk enz.). In dit geval past de verzekeraar het eventuele verschil tussen je vroeger en het nieuwe loon bij.

Als je meent niet in staat te zijn het werk te hervatten, kan de werkhervatting enkel gebeuren na gunstig advies van de arbeidsarts. Aarzel niet om je ACV-afgevaardigde om raad te vragen.

Indien je een veiligheidsfunctie, een functie met verhoogde waakzaamheid of met een welbepaald risico uitoefent en je minstens 4 weken afwezig was als gevolg van het ongeval, dan moet de arbeidsarts je binnen de 8 dagen na de werkhervatting aan een werkhervattingsonderzoek onderwerpen.

Indien je het voorstel zonder geldige reden afwijst kan de verzekeraar je vergoeding verminderen. Dat kan hij ook wanneer je je in de onmogelijkheid plaatst om het werk te hervatten, bijvoorbeeld als je ontslag neemt.

11. Hoe wordt de vergoeding bij blijvende ongeschiktheid vastgelegd?

Als het ongeval blijvende gevolgen heeft, heb je recht op een vergoeding wegens blijvende arbeidsongeschiktheid. Het percentage van de vergoeding wordt in principe vastgelegd in een akkoord dat tussen de verzekeraar en jezelf wordt gesloten op het ogenblik dat de gevolgen gestabiliseerd zijn. De diensten van het ACV kunnen je in deze onderhandeling bijstaan, inclusief medisch advies.

Indien je gezondheidstoestand nadien verandert, kunnen zowel de verzekeraar als jijzelf binnen de periode van 3 jaar na vaststelling van je rechten rond blijvende ongeschiktheid vragen de vergoeding te herzien.

12. Samengevat: belangrijke tips voor slachtoffers en getuigen

12.1. Je bent slachtoffer van een arbeidsongeval: wat te doen?

- Niet panikeren. Als je toestand het toelaat, ga naar de eerstehulpdienst van het bedrijf of naar een arts (volg regels die in het bedrijf gelden). Als je je niet kan verplaatsen, roep dan de hulp in van een collega.
- Waarschuw onmiddellijk je werkgever (of zijn vertegenwoordiger: een meester-gast, ploegbaas ...) of zorg ervoor dat hij op de hoogte wordt gebracht.
- Laat onmiddellijk een ongevalsverklaring opmaken door de bevoegde dienst van het bedrijf, vraag om deze verklaring te mogen nalezen en er eventueel verklarende aantekeningen bij te maken.
- Verzamel zoveel mogelijk sporen van het ongeval (materiële aanwijzingen, getuigenissen) en laat een arts zo vlug mogelijk vaststelling doen van je letsels.
- Breng het ziekenfonds op de hoogte.
- Doe een beroep op je ACV-afgevaardigde. Hij zal je helpen met de stappen die je moet ondernemen.

12.2. Je bent getuige van een arbeidsongeval: wat te doen?

- Niet panikeren. Als het slachtoffer dringende verzorging nodig heeft, waarschuw dan de eerste hulp volgens de in het bedrijf geldende regels (zie het arbeidsreglement).
- Breng onmiddellijk de werkgever of de verantwoordelijke persoon op de hoogte. Doe dit volgens de procedure die het bedrijf heeft voorzien.
- Is het slachtoffer niet in staat om het zelf te doen, neem dan contact op met de ACV-afgevaardigde, zodat hij het slachtoffer kan bijstaan voor zover dit wordt gewenst.
- Vergaar zoveel mogelijk inlichtingen en sporen van het ongeval. Al deze gegevens kunnen bij de ongevalsverklaring worden gevoegd.

Contactgegevens

- Het ACV helpt de slachtoffers van een arbeidsongeval in de contacten en onderhandelingen met de verzekeringsmaatschappij. Bij betwisting kan het ACV het slachtoffer vertegenwoordigen voor de arbeidsrechtbank. Over het algemeen zal de rechtskundige dienst van het ACV deze bijstand verlenen. Neem contact op met het ACV-dienstencentrum in je buurt. Alle contactgegevens en openingstijden vind je via <https://adressen.acv-online.be>
- Je kan ook contact opnemen met het Federaal agentschap voor beroepsrisico's (Fedris). Bel Fedris op het nummer 02 226 64 00 (van 9 tot 16 uur) of neem contact op via het online formulier op www.fedris.be/nl/contact.

Bijlagen

Wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werkarbeidsongevallen.

HOOFDSTUK XIbis. - Maatregelen om de herhaling van ernstige ongevallen te voorkomen.

Afdeling 1. - Definitie.

Art. 94bis. - Voor de toepassing van dit hoofdstuk wordt verstaan onder:

1° ernstig arbeidsongeval: een ongeval dat zich op de arbeidsplaats zelf voordoet en dat wegens zijn ernst een grondig specifiek onderzoek vereist met het oog op het treffen van preventiemaatregelen die herhaling ervan moeten vermijden.

De Koning bepaalt de criteria op basis waaraan het arbeidsongeval als ernstig arbeidsongeval wordt beschouwd;

2° deskundige: een deskundige inzake het onderzoek van ernstige arbeidsongevallen die is opgenomen in een lijst samengesteld door de administratie waarvan de als in artikel 80 bedoelde toezichthoudende ambtenaren die de arbeidsveiligheid onder hun bevoegdheid hebben, deel uitmaken.

Afdeling 2. - Onderzoek en verslaggeving van de ernstige arbeidsongevallen. - Aanstelling van een deskundige.

Art. 94ter. § 1. Na elk ernstig arbeidsongeval draagt de werkgever van het slachtoffer er zorg voor dat het ongeval onmiddellijk door zijn bevoegde preventiedienst onderzocht wordt en bezorgt hij binnen de tien dagen volgend op het ongeval een omstandig verslag aan de in vorig artikel bedoelde ambtenaren.

§ 2. Na elk ernstig arbeidsongeval met een werknemer op een arbeidsplaats waar de bepalingen van de hoofdstukken IV of V van toepassing zijn, werken, naargelang het geval, de bij het ongeval betrokken werkgevers, gebruikers, uitzendbureaus, bouwdirecties belast met de uitvoering, aannemers, onderaannemers en zelfstandigen samen, om er voor te zorgen dat het ongeval onmiddellijk door één of meer bevoegde preventiediensten onderzocht wordt en dat, binnen de tien dagen volgend op het ongeval, een omstandig verslag aan alle hierboven bedoelde betrokken personen en aan de in vorig artikel bedoelde ambtenaren bezorgd wordt.

De praktische afspraken betreffende deze samenwerking, de bevoegde preventiediensten die de mogelijke ernstige ongevallen zullen onderzoeken en de regeling van de eventuele kosten die uit deze onderzoeken kunnen voortvloeien, worden daartoe in specifieke bedingen opgenomen in :

1° de overeenkomst bedoeld in de artikelen 9, 2°, of 10, 3°, op initiatief van de werkgever in wiens inrichting werknemers van ondernemingen van buitenaf of zelfstandigen werkzaamheden komen uitvoeren;

2° onverminderd artikel 19 van de wet van 24 juli 1987 betreffende de tijdelijke arbeid, de uitzendarbeid en het ter beschikking stellen van werknemers ten behoeve van gebruikers, de overeenkomst gesloten tussen gebruiker en uitzendbureau, op initiatief van dit laatste, overeenkomstig de nadere regels te bepalen door de Koning;

3° de overeenkomst bedoeld in artikel 29, 2°, op initiatief van, naargelang het geval, de bouwdirectie belast met de uitvoering, de aannemer of de onderaannemer.

§ 3. De in vorig artikel bedoelde ambtenaren kunnen ook een voorlopig verslag binnen dezelfde termijn aanvaarden.

§ 4. Onverminderd de bepalingen van artikel 80, kunnen deze ambtenaren, in geval van afwezigheid van een omstandig of voorlopig verslag binnen de tien dagen, een deskundige aanstellen.

De Koning kan andere gevallen bepalen, waarin deze ambtenaren een deskundige kunnen aanstellen.

Afdeling 3. - De deskundige.

Art. 94quater. De deskundige heeft de volgende opdrachten :

1° de oorzaken en de omstandigheden van het ernstig arbeidsongeval te onderzoeken en de gepaste aanbevelingen te formuleren om de herhaling van het ongeval te voorkomen;

2° de elementen van het onderzoek, de vastgestelde oorzaken en de geformuleerde aanbevelingen op te nemen in een schriftelijke verslag;

3° het in 2° bedoelde verslag mee te delen aan elk van de volgende personen :
a) aan de ambtenaren bedoeld in artikel 94bis ;

- b) (aan, naargelang het geval, de werkgever bedoeld in artikel 94ter, § 1, of de betrokken personen bedoeld in artikel 94ter, § 2;)
- c) al naargelang het geval, aan de (verzekeringsondernemingen) of de instelling, bedoeld in artikel 94quinquies, § 2.

Afdeling 4. - Honorarium van de deskundige.

Art. 94quinquies. § 1. De deskundige ontvangt voor de prestaties geleverd in uitoefening van zijn opdrachten een honorarium.

In de omstandigheden bedoeld in artikel 94ter, § 2, eerste lid, wordt het honorarium in deelhonoraria gesplitst, overeenkomstig de regeling bedoeld in artikel 94ter, § 2, tweede lid.

§ 2. Het in § 1 bedoelde honorarium is verschuldigd door de verzekeringsondernemingen inzake arbeidsongevallen bij wie, naargelang het geval, de in artikel 94ter, § 1, bedoelde werkgever, of de in artikel 94ter, § 2, bedoelde personen zijn aangesloten voor de verzekering van hun werknemers.

In de omstandigheden bedoeld in artikel 94ter, § 2, eerste lid, worden de deelhonoraria betaald door de respectievelijke verzekeringsondernemingen, overeenkomstig de regeling bedoeld in artikel 94ter, § 2, tweede lid.

Bij ontstentenis van de in vorig lid bedoelde regeling, is het totale bedrag van het honorarium verschuldigd door de verzekeringsonderneming bij welke de persoon aangesloten is, belast met het opnemen van het overeenstemmende bedingen in de overeenkomst bedoeld in artikel 94ter, § 2, tweede lid.

Bij ontstentenis van één of meer van de in het eerste lid bedoelde verzekeringsondernemingen, is het honorarium of, bij toepassing van § 1, tweede lid, een deel ervan, verschuldigd door de instelling die, in geval van arbeidsongeval, instaat voor de vergoeding van de werknemers van de in artikel 94ter, § 1, bedoelde werkgever, of de in artikel 94ter, § 2, bedoelde personen.

Het honorarium is aan de deskundige of aan zijn werkgever verschuldigd op voorlegging van een schuldvordering die de prestaties van de deskundige gedetailleerd weergeeft.

Bij toepassing van § 1, tweede lid, worden eventueel deelschuldvorderingen voorgelegd waarvan het bedrag berekend is op basis van de regeling bedoeld in artikel 94ter, § 2, tweede lid.

Afdeling 5. - Terugvordering van het bedrag van het honorarium van de deskundige.

Art. 94sexies. De verzekeringsondernemingen of de instelling die het honorarium of een deel ervan voor de prestaties van de deskundige hebben betaald, kunnen het bedrag terugvorderen van de in artikel 94ter, § 1, bedoelde werkgever, of de in artikel 94ter, § 2, bedoelde personen.

Afdeling 6. - Algemeenheden.

Art. 94septies. § 1. Teneinde toe te laten dat, al naargelang het geval, de preventieadviseurs van de preventiediensten bedoeld in artikel 94ter, §§ 1 en 2, het ernstig arbeidsongeval onderzoeken, of de deskundige zijn opdrachten bedoeld in artikel 94quater vervult, zijn de in artikel 94ter, § 1, bedoelde werkgever, of de in artikel 94ter, § 2, bedoelde personen ertoe gehouden om met deze preventieadviseurs of deze deskundige samen te werken.

De in artikel 94ter, § 1, bedoelde werkgever, of de in artikel 94ter, § 2, bedoelde personen werken eveneens samen met de comités voor preventie en bescherming op het werk van de andere bij het ernstig arbeidsongeval werkgevers.

De Koning kan de voorwaarden en de nadere regelen in verband met deze samenwerking nader bepalen.

§ 2. Teneinde een onmiddellijke herhaling van een zelfde of een gelijkaardig ernstig arbeidsongeval te voorkomen, worden bewarende maatregelen genomen door of onder het toezicht van, al naar gelang het geval:

1° de werkgever die een beroep doet op ondernemingen van buitenaf, in het kader van werkzaamheden bedoeld in hoofdstuk IV, afdeling 1;

2° de gebruiker, in het kader van werkzaamheden bedoeld in hoofdstuk IV, afdeling 2;

3° de bouwdirectie belast met de uitvoering, in het kader van werkzaamheden op tijdelijke of mobiele bouwplaatsen bedoeld in hoofdstuk V;

4° door de werkgever van het slachtoffer in de andere gevallen.

Onder bewarende maatregelen worden de preventiemaatregelen verstaan die

worden voorgesteld door de preventieadviseurs bedoeld in § 1 of ten minste evenwaardige maatregelen en, indien dergelijke maatregelen nog niet zijn voorgesteld, elke voor de hand liggende maatregel die één of meerdere rechtstreekse oorzaken van eenzelfde of gelijkaardig ongeval kan wegnemen.

Art. 94octies. De Koning bepaalt :

1° de voorwaarden waaraan de deskundigen moeten voldoen om hun functie te kunnen uitoefenen en opgenomen te worden in de lijst als bedoeld in artikel 94bis, 2°;

2° de nadere regelen voor de aanstelling van de deskundigen, bedoeld in artikel 94ter ;

3° de nadere regelen in verband met de opdrachten van de deskundigen, bedoeld in artikel 94quater ;

4° het bedrag van het honorarium als bedoeld in artikel 94quinquies, § 1;

5° de datum van inwerkingtreding van de bepalingen van dit hoofdstuk.

6° de criteria waaraan het verslag, bedoeld in artikel 94ter, §§ 1 en 2, eerste lid, moet voldoen om als omstandig te worden beschouwd, alsook de wijze waarop het aan de in artikel 92bis, 2°, bedoelde ambtenaren wordt bezorgd;

7° de voorwaarden waaronder de in artikel 92bis, 2°, bedoelde ambtenaren een voorlopig verslag kunnen aanvaarden, zoals bepaald in artikel 94ter, § 3.

Afdeling 7. - Aangifte van ernstige arbeidsongevallen.

Art. 94nonies. Elk ernstig arbeidsongeval dat aan de door de Koning vastgestelde criteria voldoet, moet onmiddellijk bij de in artikel 94bis, 2°, bedoelde ambtenaren worden aangegeven door de werkgever van het slachtoffer.

De Koning stelt eveneens de wijze vast waarop de in vorig lid bedoelde aangifte moet gebeuren.

Codex Welzijn op het werk, Boek I, titel 6 – Maatregelen in geval van arbeidsongeval

Hoofdstuk I.- Maatregelen in geval van ernstig arbeidsongeval

Afdeling 1.- Toepassingsgebied en definities

Art. I.6-1.- De bepalingen van dit hoofdstuk zijn van toepassing op de personen bedoeld in artikel 94ter, § 1 en § 2 van de wet.

Art. I.6-2.- Als een ernstig arbeidsongeval in de zin van artikel 94bis, 1°, van de wet wordt beschouwd:

1° een arbeidsongeval dat aanleiding heeft gegeven tot de dood;

2° een arbeidsongeval waarvan het gebeuren in direct verband staat met een gebeurtenis die afwijkt van de normale uitvoering van het werk en die voorkomt op de lijst opgenomen als bijlage I.6-1, of met het voorwerp dat bij het ongeval betrokken is en dat voorkomt op de lijst opgenomen als bijlage I.6-2, en dat aanleiding heeft gegeven tot:

a) hetzij een blijvend letsel;

b) hetzij een tijdelijk letsel dat voorkomt op de lijst opgenomen als bijlage I.6-3.

Afdeling 2.- Aangifte van ernstige arbeidsongevallen

Art. I.6-3.- De ernstige arbeidsongevallen bedoeld in artikel I.6-2, 1° en 2°, a) worden door de werkgever van het slachtoffer onmiddellijk aangegeven bij de met het toezicht belaste ambtenaren overeenkomstig artikel 94nonies van de wet. De kennisgeving gebeurt aan de hand van een technologisch geschikt middel met vermelding van de naam en het adres van de werkgever van het slachtoffer, de naam van het slachtoffer, de datum en de plaats van het ongeval en zijn vermoedelijke gevolgen en met een korte beschrijving van de omstandigheden.

Afdeling 3.- Onderzoek door de preventiediensten

Art. I.6-4.- De persoon of de personen op wie de verplichtingen, bedoeld in artikel 94ter, § 1 en § 2, van de wet, rusten, brengen met toepassing van die wetsbepalingen, de dienst voor preventie en bescherming op het werk van wie zij zich de medewerking hebben verzekerd voor het onderzoek van arbeidsongevallen op de arbeidsplaats met vier of meer dagen arbeidsongeschiktheid, op de hoogte van het ernstig arbeidsongeval en dragen er zorg voor dat deze dienst het ongeval onmiddellijk onderzoekt, de

oorzaken ervan vaststelt, preventiemaatregelen voorstelt om herhaling ervan te voorkomen en hen hierover een verslag bezorgt.

Art. I.6-5.- Het verslag bedoeld in artikel I.6-4 bevat ten minste de volgende elementen:

- 1° de identificatie van de slachtoffers en hun werkgevers;
- 2° de gedetailleerde beschrijving van de plaats van het ongeval;
- 3° de gedetailleerde omschrijving van de omstandigheden van het ongeval, inclusief beeldmateriaal;
- 4° de vastgestelde primaire, secundaire en tertiaire oorzaken;
- 5° de eventuele andere vastgestelde oorzaken waaronder de oorzaken van psychosociale aard, inzonderheid stress of burn-out veroorzaakt door het werk, conflicten verbonden aan het werk of geweld, pesterijen of ongewenst seksueel gedrag op het werk;
- 6° aanbevelingen om herhaling van het ongeval te voorkomen;
- 7° de identificatie van de in artikel I.6-4 bedoelde persoon of personen en van de diensten voor preventie en bescherming op het werk die aan de totstandkoming van het verslag hebben bijgedragen;
- 8° de identificatie van de personen die het verslag hebben opgesteld;
- 9° de identificatie van de personen aan wie een afschrift van het verslag is toegezonden.

Voor de toepassing van het eerste lid, 4° wordt verstaan onder:

- a) primaire oorzaken: de materiële feiten die het ongeval mogelijk hebben gemaakt, inzonderheid een ontbrekend of niet correct gebruikt CBM of PBM, een ontbrekende of kortgesloten beveiliging van een machine;
- b) secundaire oorzaken: oorzaken van organisatorische aard, waardoor de primaire oorzaken zijn ontstaan, inzonderheid een niet uitgevoerde risicoanalyse, een ontbrekende instructie, een gebrekkig toezicht op de naleving van instructies, een niet correct functionerende interne dienst;

c) tertiaire oorzaken: materiële of organisatorische oorzaken die zich bij derden situeren, inzonderheid een ontwerp- of fabricagefout aan een van buitenaf betrokken machine, een niet correct advies geformuleerd door een externe dienst of door een EDTC.

De in artikel I.6-4 bedoelde persoon of personen, aan wie het overeenkomstig het verslag toekomt om aan de geformuleerde aanbevelingen gevolg te geven, vullen dit verslag aan met de volgende elementen:

- 1° de inhoud van hun respectievelijke beslissing in verband met de maatregelen die elkeen zal treffen om herhaling van het ongeval te voorkomen, geselecteerd op grond van de aanbevelingen geformuleerd door de dienst of de diensten voor preventie en bescherming op het werk en desgevallend, van het advies van de respectievelijke Comités, of, na overleg met de respectievelijke diensten en desgevallend, Comités, de alternatieve maatregelen die ten minste hetzelfde resultaat garanderen;
- 2° een actieplan, dat de termijnen bevat waarin de maatregelen zullen toegepast zijn en de verantwoording van deze termijnen;
- 3° het advies van de respectievelijke Comités over de oorzaken die aan de basis liggen van het ernstig arbeidsongeval en over de maatregelen die zijn voorgesteld om herhaling ervan te voorkomen.

Het geheel van de elementen opgesomd in dit artikel vormt het omstandig verslag bedoeld in artikel 94ter, § 1 en § 2, van de wet.

Het omstandig verslag wordt aan de met het toezicht belaste ambtenaar bezorgd op papier of via een technologisch geschikt middel en wordt door de in artikel I.6-4 bedoelde persoon of personen eigenhandig ondertekend.

Art. I.6-6.- Indien het omwille van materiële feiten niet mogelijk is om overeenkomstig artikel 94ter, § 1 en § 2, van de wet een omstandig verslag binnen tien dagen aan de met het toezicht belaste ambtenaar te bezorgen, kan deze laatste een binnen dezelfde termijn en op dezelfde wijze bezorgd voorlopig verslag aanvaarden dat ten minste de volgende elementen bevat:

- 1° de elementen opgesomd in artikel I.6-5, eerste lid, 1° en 2°;
- 2° een eerste omschrijving van de omstandigheden van het ongeval;

3° de vastgestelde primaire oorzaken;

4° een gedetailleerd overzicht van de nog uit te voeren onderzoeken met vermelding van de materiële feiten waardoor geen omstandig verslag kan worden bezorgd;

5° de bevindingen van de afvaardiging van het Comité die zich na het ernstig arbeidsongeval onmiddellijk ter plaatse heeft begeven;

6° de adviezen van de respectievelijke Comités die reeds zouden zijn vastgelegd in goedgekeurde notulen op het ogenblik van het bezorgen van het voorlopig verslag aan de ambtenaar.

In dit geval stelt deze ambtenaar de termijn vast binnen welke hem de complementaire elementen moeten worden bezorgd.

Afdeling 4.- Onderzoek door een deskundige

Art. I.6-7.- De met het toezicht belaste ambtenaren kunnen in de volgende gevallen een deskundige aanstellen:

1° in de gevallen bedoeld in artikel 94ter, § 4, eerste lid van de wet;

2° indien zij beschikken over aanwijzingen betreffende een gebrekkige samenwerking tussen de in artikel 94ter, § 2, eerste lid, van de wet, bedoelde personen;

3° in complexe omstandigheden, inzonderheid wanneer één of meer oorzaken of gevolgen van het ernstig arbeidsongeval zich situeren buiten de verhoudingen tussen de personen op wie de verplichtingen, bedoeld in artikel 94ter, §§ 1 en 2 van de wet, rusten, en hun eventuele werknemers;

4° in geval van bijzonder ernstige arbeidsongevallen;

5° bij onwettige toestanden waar een preventiedienst ontbreekt.

Art. I.6-8.- § 1. Om de functie van deskundige inzake het onderzoek van ernstige arbeidsongevallen te kunnen uitoefenen, moeten de kandidaten in staat zijn het bewijs te leveren dat zij met vrucht een erkende cursus van aanvullende vorming van preventieadviseurs niveau I hebben beëindigd.

§ 2. Om opgenomen te kunnen worden op de lijst van deskundigen, richten de kandidaten hiertoe aan de algemene directie TWW een aanvraag, met de volgende elementen als bijlagen:

1° de kopies van het bewijs bedoeld in § 1;

2° hun curriculum vitae;

3° de inlichtingen betreffende de materies en de activiteitensectoren waarin zij een bijzondere deskundigheid hebben verworven.

De algemene directie TWW onderzoekt de aanvragen en oordeelt of de kandidaten kunnen worden opgenomen in de lijst. Zij delen deze in volgens de bijzondere deskundigheden en het geografisch werkterrein van de deskundigen. De deskundigen mogen geen deel uitmaken van de algemene directie TWW of de algemene directie HUA.

Art. I.6-9.- De met het toezicht belaste ambtenaar kiest uit de lijst een deskundige die over de aan het ongeval aangepaste deskundigheid beschikt en informeert hem langs de geschiktste weg van zijn aanstelling.

De deskundige stelt binnen een termijn van 72 uur aan de hand van een aangepast technologisch middel de met het toezicht belaste ambtenaar ervan in kennis dat hij de opdracht al dan niet aanvaardt. In geval van belangenconflict, moet de deskundige de opdracht weigeren.

Art. I.6-10.- De deskundige onderzoekt het ernstig arbeidsongeval, stelt er de oorzaken van vast en formuleert aanbevelingen om de herhaling van het ongeval te voorkomen, overeenkomstig het lastenboek waarvan de inhoud is vastgesteld in bijlage I.6-4.

Hij stelt een verslag op dat de elementen van het onderzoek, de vastgestelde oorzaken en de geformuleerde aanbevelingen vermeldt.

Hij deelt het verslag, waarvan het model is opgenomen in bijlage I.6-5, binnen een termijn van dertig kalenderdagen na het aanvaarden van zijn opdracht, mee aan de personen bedoeld in artikel 94quater, 3° van de wet en enkel aan deze personen. Naar aanleiding van zijn bezoek in het kader van het onderzoek van het ernstig arbeidsongeval, is de deskundige ertoe gehouden contact op te nemen met de preventieadviseur belast met de leiding van de interne dienst van de persoon of de personen op wie de verplichtingen

rusten, bedoeld in artikel 94ter, § 1 en § 2, van de wet.

Art. 1.6-11.- Het honorarium van de deskundige is vastgesteld op 81,51 EUR per uur geleverde prestatie, de eventuele verplaatsingskosten niet inbegrepen. Dit bedrag wordt gekoppeld aan het indexcijfer van de consumptieprijzen op dezelfde wijze als de forfaitaire minimumbijdragen bedoeld in artikel II.3-20.

Hoofdstuk II.- Maatregelen te nemen bij alle arbeidsongevallen

Art. 1.6-12.- De werkgever zorgt ervoor dat de dienst voor preventie en bescherming op het werk die met deze opdracht is belast voor elk ongeval dat vier of meer dagen arbeidsongeschiktheid heeft veroorzaakt, een arbeidsongevallensteekkaart opstelt.

Het formulier voor de aangifte van een arbeidsongeval met toepassing van de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971 of met toepassing van de wet van 3 juli 1967 betreffende de preventie van of de schadevergoeding voor arbeidsongevallen, voor ongevallen op de weg naar en van het werk en voor beroepsziekten in de overheidssector, mag de arbeidsongevallensteekkaart vervangen, op voorwaarde dat de gegevens nodig om de steekkaart op te stellen, op het aangifteformulier worden ingevuld.

Bij de toepassing van vorig lid, beperkt de in het eerste lid bedoelde dienst zich tot het invullen van de gegevens waarvoor hij bevoegd is.

In de gevallen waarin de interne dienst die de arbeidsongevallensteekkaart heeft opgesteld of het formulier voor de aangifte van het arbeidsongeval heeft ingevuld, niet met het gezondheidstoezicht op zijn werknemers is belast, stuurt de werkgever een kopie of een afdruk van de steekkaart of de aangifte naar de afdeling belast met het medisch toezicht van de externe dienst waarbij hij aangesloten is.

De werkgever bewaart de arbeidsongevallensteekkaarten of kopieën of afdrukken van de formulieren waarmee de arbeidsongevallen zijn aangegeven, ten minste tien jaar.

Wanneer de onderneming of instelling uit verscheidene exploitatiezetels bestaat, worden de in vorig lid bedoelde steekkaarten, kopieën of afdrukken bijgehouden in de exploitatiezetel waarop ze betrekking hebben.

Deze steekkaarten, kopieën of afdrukken worden ter beschikking gehouden van de met het toezicht belaste ambtenaren.

BIJLAGE I.6-1

Lijst van de afwijkende gebeurtenissen bedoeld in artikel 1.6-2, 2°

(de afwijkende gebeurtenissen zijn gedefinieerd en gecodeerd overeenkomstig het Europees registratiesysteem voor oorzaken en omstandigheden van arbeidsongevallen in Europa – zie ook tabel A van de bijlage II.1-4)

- afwijkende gebeurtenis als gevolg van een elektrische storing, explosie, brand (codes 10 tot 19);
- afwijkende gebeurtenis door overlopen, kantelen, lekken, leeglopen, verdampen, vrijkomen (codes 20 tot 29);
- breken, barsten, glijden, vallen, instorten van het betrokken voorwerp (codes 30 tot 39);
- verlies van controle over een machine, vervoer- of transportmiddel, handgereedschap, voorwerp (codes 40 tot 44);
- vallen van personen van hoogte (code 51);
- gegrepen of meegesleept worden door een voorwerp of de vaart daarvan (code 63).

BIJLAGE I.6-2

Lijst van de bij de afwijkende gebeurtenis betrokken voorwerpen bedoeld in artikel 1.6-2, 2°

(de betrokken voorwerpen zijn gedefinieerd en gecodeerd overeenkomstig het Europees registratiesysteem voor oorzaken en omstandigheden van arbeidsongevallen in Europa – zie ook tabel B van de bijlage II.1-4)

- steigers of bovengrondse constructies (codes 02.00 tot 02.99);
- graafwerken, sleuven, putten, onderaardse gangen, tunnels of ondergrondse wateromgeving (codes 03.01, 03.02 en 03.03);
- installaties (codes 04.00 tot 04.99);
- machines of toestellen (codes 05.00 tot 05.99, 07.00 tot 07.99 en 09.00 tot 10.99);
- systemen voor gesloten of open transport en opslag (codes 11.00 tot 11.99, 14.10 en 14.11);
- voertuigen voor transport over land (codes 12.00 tot 12.99);
- chemische stoffen, explosieven, radioactieve stoffen, biologische stoffen (codes 15.00 tot 15.99, 19.02 en 19.03);
- veiligheidssystemen en veiligheidsuitrusting (codes 16.00 tot 16.99);
- wapens (code 17.05);
- dieren, micro-organismen, virussen (codes 18.03, 18.04 en 18.05).

BIJLAGE I.6-3

Lijst van letsels bedoeld in artikel I.6-2, 2°, b)

(de letsels zijn gedefinieerd en gecodeerd overeenkomstig het Europees registratiesysteem voor oorzaken en omstandigheden van arbeidsongevallen in Europa en aangevuld met Belgische codes, aangeduid met * na de code – zie ook tabel E van de bijlage II.1-4)

- vleeswonden met verlies van weefsel die aanleiding geven tot een meerdaagse arbeidsongeschiktheid (code 013*);
- botbreuken (codes 020 tot 029);
- traumatische amputaties (verlies van ledematen – code 040);
- afzettingen (code 041*);
- schuddingen en inwendige letsels die in afwezigheid van behandeling levensbedreigend kunnen zijn (code 053*);
- schadelijke effecten van elektriciteit die aanleiding geven tot meerdaagse arbeidsongeschiktheid (code 054*);
- brandwonden die aanleiding geven tot meerdaagse arbeidsongeschiktheid of chemische of inwendige verbrandingen of bevriezingen (codes 060 tot 069);
- acute vergiftigingen (codes 071 en 079);
- verstikkingen en verdrinkingen (codes 081 tot 089);
- effecten van straling (niet thermische) die aanleiding geven tot meerdaagse arbeidsongeschiktheid (code 102).

MEMO

Preventie-adviseur-hoofd van de interne dienst:

Preventieadviseur-arbeidsarts:

Voorzitter van het Comité PB:

Beperkte afvaardiging van het Comité PB:

Externe dienst PB:

Toezicht Welzijn op het werk:

Verzekering arbeidsongevallen:

Eerste hulp (EHBO):

Brandweer:

Ziekenhuis:

Andere:

